

Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

Sastavnica	Odjel za klasičnu filologiju					akad. god.	2022./2023.
Naziv kolegija	Intimni život antičkih Grka i Rimljana					ECTS	3
Naziv studija	Grčki jezik i književnost						
Razina studija	☒ preddiplomski		☐ diplomski		☐ integrirani		☐ poslijediplomski
Godina studija	☒ 1.		☒ 2.		☒ 3.		☐ 4. ☐ 5.
Semestar	☐ zimski ☒ ljetni		☐ I.		☒ II.		☐ III. ☒ IV. ☐ V. ☒ VI.
Status kolegija	☐ obvezni kolegij		☒ izborni kolegij		☒ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		Nastavničke kompetencije ☐ DA ☒ NE
Opterećenje	15	P		S		V	Mrežne stranice kolegija ☐ DA ☒ NE
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	Provjeriti na Sveučilišnom rasporedu				Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij		Hrvatski
Početak nastave	27. veljače 2023.				Završetak nastave		9. lipnja 2023.
Preduvjeti za upis	- Za pohađanje Kolegija nije potrebno nikakvo predznanje o temi, kao ni znanje starogrčkog ni latinskog jezika; svi ulomci iz antičkih književnih izvora obrađivat će se u prijevodu na hrvatski jezik.						
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Sabira Hajdarević						
E-mail	shajdarevic@unizd.hr				Konzultacije	ponedjeljkom od 14.00 (i po dogovoru na shajdarevic@unizd.hr) ²	
Izvođač kolegija	doc. dr. sc. Sabira Hajdarević						
E-mail					Konzultacije		
Suradnici na kolegiju							
E-mail					Konzultacije		
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja		☐ seminari i radionice		☐ vježbe		☐ obrazovanje na daljinu
	☐ samostalni zadaci		☐ multimedija i mreža		☐ laboratorij		☐ mentorski rad
Ishodi učenja kolegija			Nakon odslušanog kolegija (i položenog ispita) studenti će moći: - definirati očekivano i društveno prihvatljivo ponašanje muškaraca i žena svih društvenih statusa u Grčkoj i Rimu - uočiti i objasniti primjere mizoginije (tj. netrpeljivosti/mržnje prema ženama) u grčkim i rimskim literarnim izvorima - navesti obilježja grčke i rimske prostitucije				

¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

² Napomena: termini konzultacija mogu se tijekom ak. god. mijenjati. Ažurirani termini dostupni su na mrežnim stranicama: <http://www.unizd.hr/klasicnafilologija/nastavnici>.

	- objasniti specifičnosti grčkih i rimskih muških istospolnih odnosa, uočiti i objasniti dvostruka mjerila u prikazu muških i ženskih istospolnih odnosa u grčkim i rimskim izvorima - komparirati važne elemente intimnih života Grka i Rimljana (npr. prava i obaveze bračnih partnera, prostitucija, istospolni odnosi) - upotrebljavati različite vrste izvora, kritički prosuditi njihovu vrijednost te upozoriti na opasnosti njihova doslovnog tumačenja i simplifikacije - razlikovati antičke i današnje društvene i moralne/etičke norme.				
Ishodi učenja na razini programa	Povezanost ishoda učenja predmeta s ishodima programa: - kritički prosuđivati o pojedinim književnim pojavnostima u grčkoj i rimskoj književnosti u odnosu na društveno-povijesni kontekst(PG5, PL5) - identificirati utjecaje različitih kultura implementiranih u grčku i rimsku kulturu te vrednovati utjecaje antičke civilizacije na europsku kulturu (PG8, PL8) - kritički pristupati izvorima, interpretirati ih i koliko je moguće rekonstruirati (PG11, PL11) - identificirati i komentirati kulturne, društvene i povijesne procese u antičkoj Grčkoj i antičkome Rimu (PG15, PL15) - kritički procijeniti i pravilno koristiti znanstvenu i stručnu literaturu te primijeniti pravila akademskoga pisanja pri oblikovanju stručnoga i znanstvenoga rada (PG16, PL16)				
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☒ priprema za nastavu	☐ domaće zadaće	☐ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☐ izlaganje	☐ projekt	☐ seminar
	☐ kolokvij(i)	☐ pismeni ispit	☐ usmeni ispit	☒ ostalo: pripreme za diskusiju (dva zadatka tokom semestra)	
Uvjeti pristupanja ispitu	Redovito pohađanje nastave (75%), pripreme za nastavu, aktivnost na nastavi i sudjelovanje u diskusijama.				
Ispitni rokovi	☐ zimski ispitni rok		☒ ljetni ispitni rok		☒ jesenski ispitni rok
Termini ispitnih rokova			19. lipnja 2023. u 10.00 3. srpnja 2023. u 10.00		1. rujna 2023. u 10.00 15. rujna 2023. u 10.00
Opis kolegija	Kolegij studentima nudi pregled antičkih prikaza intimnih života Grka i Rimljana. Relevantne informacije rekonstruirane su iz književne ostavštine, filozofskih, medicinskih i pravnih spisa te s arheoloških/umjetničkih artefakata; a) pisanih izvora: epika, lirika, drama (naročito komedija), ljubavni romani, Lukijanovi dijalozi, erotski epigram (npr. Marcijal), satirična poezija (Juvenal), filozofija (prvenstveno Platon i Aristotel), Ovidije, pravni i medicinski spisi i b) vizualnih prikaza: vazno slikarstvo, skulpture, grafiti i freske. Budući da bez osvrta na intimu antičkih Grka i Rimljana slika njihovih društava i svakodnevice nije potpuna, studentima Klasične filologije ovaj Predmet nudi nužan doprinos sveobuhvatnom poznavanju klasičnih civilizacija. Ovako koncipiran uvid u intimu muškaraca i žena antičke Grčke i Rima može obogatiti znanje studenata na odjelima srodnim Klasičnoj filologiji (arheologija, povijest, povijest umjetnosti, etnologija itd.) i poslužiti kao idealna uporišna točka				

	za komparativne analize karakteristika intimnih života u antici i u drugim periodima (uključujući i današnje doba). Atraktivan segment Kolegija je naglasak na ilustracijama vizualne prirode. Važna napomena: I tekstualni i vizualni izvori kojima će studenti biti izloženi odabrat će se pažljivo; verbalne i vizualne opscenosti bit će isključene ili adekvatno cenzurirane. Svi termini relevantni za sadržaj Predmeta (npr. muška i ženska homoseksualnost, prostitucija, preljub i sl.) koristit će se u ispravnim kontekstima, bez ikakvog vrijednosnog suda (dakle, bez propagiranja, ali i bez omalovažavanja) i na etički/moralno prihvatljiv način.
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	1. Uvod; predstavljanje ciljeva i obveza Kolegija. 2. Spol kao biološko određenje (engl. sex) i kao umjetni socijalni konstrukt i društveno uvjetovana kulturna tvorevina (engl. gender). Problematika tumačenja antičkih izvora. Odnosi među spolovima u grčkom i rimskom društvu (uvod). 3. Intima aktera grčkih mitova; bogovi i smrtnici. Paradigma „pravog“ muškarca i idealne žene u grčkom mitu; Homer i tragedije. Izvori (tekstovi i vizualni prikazi) i njihova analiza. 4. Ženska intima u grčkom društvu i književnosti: društvena izolacija, manjak spomena u izvorima. Osvrt na primjere mizoginije (Semonid, grčka komedija, Lukijan). Istospolni odnosi žena. Izvori (tekstovi i vizualni prikazi) i njihova analiza. 5. Ženska intima u rimskom društvu i književnosti. Istospolni odnosi žena. Izvori (tekstovi i vizualni prikazi) i njihova analiza. 6. Muškarci u grčkom društvu i književnosti. Karakteristike filozofskih kružoka i norme ponašanja u njima (Sokratov, Platonov). Istospolni odnosi među muškarcima. Izvori (tekstovi i vizualni prikazi) i njihova analiza. 7. Muškarci u rimskom društvu i književnosti. Istospolni odnosi. Izvori (tekstovi i vizualni prikazi) i njihova analiza. 8. Prostitucija u Grčkoj. Izvori (tekstovi i vizualni prikazi) i njihova analiza. 9. Prostitucija u Rimu. Izvori (tekstovi i vizualni prikazi) i njihova analiza. 10. Brak, razvod, preljub, silovanja, planiranje obitelji i koncept začeca u grčkim i rimskim narodnim vjerovanjima te medicinskim i književnim tekstovima. Izvori (tekstovi i vizualni prikazi) i njihova analiza. 11. Relevantne grčke i rimske zakonske odredbe vezane uz intimne živote (npr. penalizacija preljuba i silovanja). Izvori (tekstovi i vizualni prikazi) i njihova analiza. 12. Ljubav u grčkom i rimskom braku (?) i među literarnim parovima. Izvori (tekstovi i vizualni prikazi) i njihova analiza. 13. Erotika u grčkoj i rimskoj književnosti i vizualnim umjetnostima: Aristofan, grčki epigrami, Ovidijeva <i>Ars Amatoria</i> kao „didaktično“ književno djelo, Petronijev <i>Satirikon</i>, Juvenalove <i>Satire</i>, Marcijalovi <i>Epigrami</i>. Izvori (tekstovi i vizualni prikazi) i njihova analiza. 14. Erotika u grčkoj i rimskoj književnosti i vizualnim umjetnostima - nastavak. Izvori (tekstovi i vizualni prikazi) i njihova analiza. 15. Završni osvrt na obrađene teme. Diskusija. Priprema za ispit. Napomena: Ukoliko to bude moguće, tijekom semestra bit će organizirano jedno gostujuće predavanje domaćeg ili inozemnog stručnjaka (uživo ili preko Zooma).
Obvezna literatura	- Dover, Kenneth James (1989): <i>Greek Homosexuality</i>, Harvard University Press, Cambridge - Ferrari, Gloria (2002): <i>Figures of Speech: Men and Maidens in Ancient Greece</i>, University of Chicago Press, Chicago. - Kilmer, Martin F. (1993): <i>Greek Erotica</i>, Duckworth, London. - Musić, August (2008): <i>Nacrt grčkih i rimskih starina</i>, Ex Libris, Zagreb. - Ormand, Kirk (2018): <i>Controlling Desires: Sexuality in Ancient Greece and Rome</i>, University of Texas Press, Austin.

	- Richlin, Amy ed. (1992): <i>Pornography and Representation in Greece and Rome</i> , Oxford University Press, Oxford.					
Dodatna literatura	- Blundell, Sue (1995): <i>Women in Ancient Greece</i>, Harvard University Press, Cambridge. - Chrystal, Paul (2016): <i>In Bed with the Ancient Greeks</i>, Amberley Publishing, Stroud. - Clarke, John (1998): <i>Looking at Lovemaking: Constructions of Sexuality in Roman Art, 100 B. C. – A. D. 250</i>, University of California Press, Berkeley, Los Angeles i London. - Fantham, Elaine, Peet Foley, Helene, Boymel Campen Natalie, Pomeroy, Sarah i Shapiro, H. Alan. (1995): <i>Women in the Classical World: Image and Text</i>, Oxford University Press, Oxford. - Faraone Christopher A. i McClure, Laura K. (eds.) (2006): <i>Prostitutes and Courtesans in the Ancient World</i>, The University of Wisconsin Press, Madison. - Foucault, Michel (1990): <i>The History of Sexuality, vol. 2; The Use of Pleasure</i>, Vintage Books, New York. - Hajdarević, Sabira (2019): Sexuality and Sexual Practices in Greek Fictional Epistolography. <i>Živa antika: Antiquité vivante</i> 69, vol. 1-2; 19-44. - Hallet, Judith P. i Skinner, Marilyn B. (1997): <i>Roman Sexualities</i>, Princeton University Press, Princeton. - Halperin, David (1990): <i>One Hundred Years of Homosexuality</i>, Routledge, New York. - Hubbard, Thomas K. (ur.) (2003): <i>Homosexuality in Greece and Rome. A Sourcebook of Basic Documents</i>, University of California Press, Berkeley i Los Angeles. - Johns, Catherine (1982): <i>Sex or Symbol? Erotic Images of Greece and Rome</i>, Routledge, London. - Johnson, Marguerite i Ryan, Terry (2005): <i>Sexuality in Greek and Roman Society and Literature</i>, Routledge, London i New York. - Licht, Hans (1942): <i>Sexual Life in Ancient Greece</i>, Routledge, London. - Masterson, Mark, Sorkin Rabinowitz, Nancy i Robson, James (eds.) (2015): <i>Sex in Antiquity: Exploring Gender and Sexuality in the Ancient World</i>, Routledge, London. - McClure, Laura, ed. (2002): <i>Sexuality and Gender in the Classical World: Readings and Sources</i>, Blackwell Publishers, Hoboken. - McGin, Thomas A. J. (2003): <i>Prostitution, Sexuality, and the Law in Ancient Rome</i>, Oxford University Press, Oxford. - Pomeroy, Sarah (1995²): <i>Goddesses, Whores, Wives, and Slaves: Women in Classical Antiquity</i>, Knopf Doubleday Publishing Group, New York. - Skinner, Marilyn B. (2005): <i>Sexuality in Greek and Roman Culture</i>, Blackwell Publishing, Malden.					
Mrežni izvori	-					
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit					
	☒ završni pismeni ispit		☐ završni usmeni ispit		☐ pismeni i usmeni završni ispit	
	☐ samo kolokvij/zadaće	☐ kolokvij / zadaća i završni ispit	☐ seminarski rad	☐ seminarski rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici
Način formiranja završne ocjene (%)	Pohađanje nastave 10%, aktivnost na nastavi (pripreme za diskusije, komentiranje i postavljanje pitanja) 20%, pismeni ispit 70%.					

Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	0-49	% nedovoljan (1)
	50-62	% dovoljan (2)
	63-75	% dobar (3)
	76-89	% vrlo dobar (4)
	90-100	% izvrstan (5)
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo	
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...] Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na: - razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijekom dopušteno; - razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</u>. U elektronskoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom.	